

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
КАБИНЕТ МИНИСТРА

Датум: 31.08.2020.

Београд
Немањина 22-26

ОСНОВНА ШКОЛА
СРЕДЊА ШКОЛА
Директору и запосленима

Поштована/-и,

Пред нама је нова школска година која ће по први пут започети у сасвим измењеним околностима, које ће пратити нова организација рада и нови начини реализације образовно васпитних задатака.

Поред остваривања образовно-васпитних циљева прописаних Законом, ситуација налаже и спровођење мера које су у функцији заштите здравља наставника, ученика, њихових родитеља и шире заједнице.

Као и сви образовни системи широм света и наш систем се налази пред озбиљним изазовима, на које морамо одговорити тако да активности буду у најбољем интересу даљег раста и развоја генерација које образујемо. За то је потребно много заједничког промишљања али и флексибилности и спремности на промене и брзо реаговање, чему у прилог говори и искуство које смо имали током другог полугодишта прошле школске године, када су сви запослени у просвети за јако кратко време морали да прилагоде свој рад и расположиво време новонасталој ситуацији. Тада смо се суочили са многим тешкоћама које су биле последица рада у непознатом окружењу. Министарство, заводи и многобројни партнери из невладиног сектора и међународних организација су здружено настојали да све своје ресурсе ставе у функцију подршке систему, а значајан допринос квалитету процеса имала је и хоризонтална размена и сарадња између самих наставника. Захваљујући свести о важности образовања и његовог континуитета, ентузијазму и одговорности наставника, претходна школска година је успешно приведена крају.

У међувремену, као доносиоци одлука, са нашим партнерима, обезбедили смо додатну подршку и ресурсе који у значајној мери треба да олакшају рад, омогуће квалитетнију наставу, и обезбеде процес учења у новој школској години: реализоване су многобројне обуке у циљу подизања дигиталних компетенција наставника, у складу са постојећим могућностима повећани су технички капацитети школа, обезбеђени су додатни образовни ресурси, материјали...а сви облици подршке ће се континуирано одвијати и током целе школске године.

Наставници и ученици ће од првог септембра бити у ситуацији да поред учења на даљину, уче и раде у непосредном контакту, онако како су и навикли. Овај контакт наставник-ученик, ученик-ученик је у складу са људском природом и потребама, и најефикаснији је за остваривање образовне и васпитне функције школе. Међутим, у

условима епидемије вирусом Ковид 19, непосредни рад носи многе ризике по здравље свих учесника у процесу као и њихових породица, а здравље је приоритет. У том смислу, подсећамо сво наставно и ненаставно особље да се придржавају свих превентивних мера донетих од стране Кризног штаба, као и мера које су препоручене Упутством о мерама заштите здравља ученика и запослених за основне и средње школе. Подсећамо запослене, да као одрасли узор својим понашањем и односом према превенцији болести обликују или утичу у некој мери на понашање деце и младих, па тиме носе и одговорност за њихово понашање и прихватање превентивних мера. Нова правила понашања ће бити усвојена ако су јасна и ако важе за све! У прилогу дописа су препоруке за рад у циљу поштовања мера превенције.

Уверени да наш образовни систем чине професионалци који ће одговорно поступати у епидемијом измењеним условима образовања, у којима ће министарство и остале образовне институције система пружити помоћ и подршку у складу са расположивим могућностима и уз наду да ће се услови брзо побољшати и нормализовати, желимо Вам срећан почетак школске године!

МИНИСТАР

Младен Шарчевић

ПРЕПОРУКЕ ЗА РАД СА УЧЕНИЦИМА У ЦИЉУ ПОШТОВАЊА ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА

У циљу заштите здравља и дугорочно гледано, развоја свести ученика о значају заштите сопственог здравља и здравља других, препоручујемо да првог радног дана већи део времена посветите овој теми. Овом темом се треба бавити кад год могућности то дозвољавају а посебно на оним часовима на којима се тематски добро повезује са предметним садржајима, као што су *природа и друштво*, *биологија*, *физичко и здравствено васпитање*, *грађанско васпитање*, изборни предмет *здравље и спорт*. Ученици могу сами израђивати плакате који ће бити постављени у школи, презентације, пројекте. Темом ученичког организовања и ангажовања на превенцији, могу се бавити и ученички парламенти путем онлајн комуникације.

Ученицима треба омогућити да поделе своје искуство и знање о болести изазваној вирусом, али се овакви разговори морају контролисати и каналисати, како би се избегло дизање панике и ширење непроверних и незваничних информација о болести. Разговор о вирусу, хигијени, неопходним мерама заштите треба прилагодити узрасту ученика. Сувишне информације, детаљи, дилеме, могу збунити млађе ученике и појачати стрес као реакцију на ситуацију којој смо сви, без изузетка изложени.

Треба избећи ширење панике, развој страхова и осећаја кривице. Уколико нека деца забораве да ставе маску или не држе физичку дистанцу, треба их опоменути и дискретно подсетити на превентивне мере. Уколико избегавање мера постане масовније и има тенденцију прерастања у отпор групе ученика, са групом треба спровести додатне разговоре и осветити потребу за заштитом. Значајна подршка спровођењу превенције су родитељи ученика и у периоду стицања превентивних навика треба укључити и њих као прве сараднике.

Као неко ко је у непосредном контакту са ученицима више сати дневно, наставници су у могућности да уоче прве показатеље стреса код ученика: повлачење, узнемиреност, љутња, значајан недостатак концентрације и пажње. У складу са педагошким компетенцијама, наставници треба да пруже подршку ученицима (разговор, игра, опуштање...) или да помоћ потраже од стучних сарадника. Тачне информације, пренешене у форми која је разумљива и примерена узрасту и на начин којим се исказује пажња, брига и разумевање, редукују стрес и тензију.

Кратак подсетник о информацијама које треба разменити са ученицима:

- Циљ свих превентивних мера је спречавање даљег преношења вируса, како би се успорила и зауставила епидемија и сачувало здравље становништва;
- Вирус се преноси капљично (путем разговора, кијања, кашљања, певања...);
- Због капљичног преношења, најбоља заштита је ношење одговарајућих маски, с тим што се маске за једнократну употребу након употребе бацају у канту, а памучне маске се по повратку из школе перу пре нове употребе; За правилну употребу маске (дезинфекција руку, стављање маске која прекрива нос, уста и браду, скидање маске и поновна дезинфекција руку) најпогоднија је демонстрација и истовремено поступање, када су у питању најмлађи ученици;
- Вирус се задржава на површинама (кваке, клупе, столице, мобилни телефони, чесме...)
- Вирус са руку и површина уништава алкохол и топла вода, па руке треба што чешће прати, по могућству топлим водом и сапуном и дезинфиковати их одговарајућим средством;

- Због начина преношења болести, треба држати физичку дистанцу од саговорника од најмање 1.5м а приликом кашљања или кијања, уста и нос прекривати марамicom или надлактицом, како би се избегло инфицирање руку којима се после додирују заједнички предмети и површине;
- Треба избегавати додиривање очију, носа и уста, као и руковање, грљење и љубљење са другим ученицима;
- Простор у коме бораве ученици треба што чешће проветравати а у дружењу са вршњацима уживати на отвореном простору, у овом случају у школском дворишту;
- Најчешћи симптоми болести су: повишена температура, доживљај гребана у грлу и кашаљ, умор и болови у мишићима, главобоља, отежано дисање. Неопходно је да се на прву појаву било ког од наведених симптома ученик обрати наставнику, након чега ће бити обавештени родитељи/старатељи ученика. Такође, препоручљиво је да ученици пре поласка у школу мере температуру, како би се спречила или умањила учесталост развоја симптома у школи;
- У многим случајевима, нарочито код деце и младих, вирус не показује никакве симптоме, што значи да ученик не мора да буде свестан да је заражен, што носи опасност да даље преноси вирус онима са којима је у контакту. Зато је потребно скренути пажњу ученицима да треба да се понашају као да су потенцијални преносиоци заразе и да с тога морају да воде рачуна о превентивним мерама како не би угрозили здравље других;
- Деца и млади се ретко теже разбољевају а лечење је успешно! Онај ко се разболи није крив и не може се сматрати одговорним, јер није постојала намера да се разболи или зарази друге. Ово је битно да не би дошло до стигматизације и етикетирања ученика који су оболели!

Васпитна улога школе и наставника ће у наредном периоду показати свој значај, јер средина у којој не постоји разумевање ситуације, прихватање и прилагођавање, не обезбеђује повољне и безбедне услове за учење и развој. Компетенције наставника за развој животних вештина се, уколико процењују да им је то потребно, могу оснажити неким од акредитованих семинара стручног усавршавања али и другим видовима подршке и едукације које обезбеђује министарство и партнерске организације.